

1. ชื่อโครงการ กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุบนท้องถนนและการศึกษาดูงานในโรงพยาบาลเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุของนักเรียนในอำเภอท่าศาลา

2. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัยและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย (ภาษาไทย) รองศาสตราจารย์ ดร.สันหวัช ไชยวงศ์

(ภาษาอังกฤษ) Assoc Prof Dr. Sanhawat Chaiwong

หน่วยงาน (ภาษาไทย) สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์

(ภาษาอังกฤษ) School of Public Health

โทรศัพท์ 0869291069 E-mail: sanhawat.ch@wu.ac.th

3. แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย

MITSUI SUMITOMO INSURANCE WELFARE FOUNDATION RESEARCH GRANT

2022 จำนวนเงิน 150,000 บาท

4. หลักการและเหตุผลที่มาของการวิจัย

องค์การอนามัยโลกสรุปผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลกมีประมาณ 1.3 ล้านคน และบาดเจ็บอีกกว่า 20-50 ล้านคน โดยในแต่ละวันจะมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนมากกว่า 3,000 คน และมีแนวโน้มที่จะพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เทียบกับสาเหตุการเสียชีวิตจากโรคร้ายชนิดอื่นๆ เช่น เอชไอวี/เอดส์และมาเลเรีย โดยเฉพาะคนหนุ่มสาวอายุระหว่าง 15-29 ปี ทั่วโลก (World Health Organization,2019) พบว่า ผู้เดินถนนโดยเฉพาะคนใช้จักรยาน และจักรยานยนต์เสียชีวิต ร้อยละ 46 จากรายงานสถานการณ์โลกด้านความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยเสียชีวิตเป็นอันดับสองรองจากประเทศลิเบีย (ค่าประมาณการของ WHO เท่ากับ 36.2 คนต่อแสนประชากร) (World Health Organization,2019) เมื่อแยกตามเพศ พบว่า ชายไทยเป็นอันดับที่ 2 และหญิงไทยเป็นลำดับที่ 6 (สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข , 2559) กล่าวได้ว่าในประเทศไทยมีประชาชนเสียชีวิตจากท้องถนนถึงวันละ 25 คน หรือเฉลี่ยชั่วโมงละหนึ่งคน ซึ่งเกินสัดส่วนที่หนุ่มสาวต้องเสียชีวิตมากกว่าที่ควรเป็นเฉลี่ยปีละ 2,509 ราย (ร้อยละ 17.32 ของจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด) หรือกล่าวได้ว่า “มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนที่เป็นเด็กและเยาวชนสูงถึงวันละ 7 ราย โดยมูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจมากกว่า 232,855 ล้านบาท (ร้อยละ 2.81 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ) (กรมทางหลวง, 2549) หรือกล่าวโดยสรุปผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ 1 คน มีมูลค่าความสูญเสียประมาณ 10 ล้านบาทโดยข้อมูลดังกล่าวคิดจากอัตราค่าจ้างแรงงาน 300 บาทต่อวัน และเป็นค่าเฉลี่ยทุกช่วงอายุ (กรมทางหลวง, 2551) อย่างไรก็ตามยังมีความสูญเสียที่ประเมินค่าได้ยาก ได้แก่ ผลกระทบทางจิตใจของครอบครัวผู้เสียชีวิต หลากๆ กรณีพบว่า ผู้เสียชีวิตเป็นบุตรเพียงคนเดียว หรือเป็นกำลังหลักของครอบครัว ผลกระทบที่เกิดย่อมทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จากสถิติการศึกษาของประเทศออสเตรเลียพบว่า ปัจจัยขับเคลื่อนอุบัติเหตุมีด้วยกัน 3 ปัจจัย

คือ 1) ปัจจัยด้านคน (ร้อยละ 95) 2) ปัจจัยด้านถนนและสิ่งแวดลอม (ร้อยละ 28) และปัจจัยด้านรถ (ร้อยละ 8) (Dankachatarn et al.2019)

อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นอีกหนึ่งอำเภอที่มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุ การจราจรสูงเป็นอันดับที่ 3 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และติด 1 ใน 100 อำเภอของประเทศไทย ที่มีอุบัติเหตุทางถนนสูงสุด (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน. (2562)) ด้วยสภาพถนนบางช่วงมีความโค้งค่อนข้างมาก, สภาพถนนขรุขระ ไม่เรียบ,บริเวณสี่แยกไม่มีสัญญาณไฟจราจรซึ่งตรงกับทางเข้าโรงพยาบาล เป็นต้น ทางผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “ผลของการสร้างครอบครัวเป็นศูนย์กลาง, การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการขับขี่โดยใช้ทฤษฎี The reality education for drivers (RED theories) และโปรแกรมการให้สุขศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนน 5 ประการ ต่อความตระหนักของการเกิดอุบัติเหตุในกลุ่มเยาวชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อช่วยลดอุบัติเหตุทางถนนได้ต่อไป

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจรแก่นักเรียน
2. เพื่อสร้างความตระหนักและผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุโดยใช้หลักทฤษฎี the real education for drivers (RED theories)

6. การดำเนินงานโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราชในเขตอำเภอท่าศาลา จำนวนทั้งสิ้น 583 คน

สถานที่ทำโครงการ

โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรม แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้

1.จัดโปรแกรมความรู้สำหรับนักเรียนที่เคยได้รับอุบัติเหตุทั้งในรูปแบบของผู้ขับและผู้ซ้อนจักรยานยนต์และผู้ปกครอง จำนวน 1 ชั่วโมง ครอบคลุมการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีความเสี่ยงจุดเกิดเหตุที่สำคัญในพื้นที่อำเภอท่าศาลา ข้อมูลทางด้านระบาดวิทยาของการเกิดอุบัติเหตุที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1). ผู้ขับขี่ 2). ยานพาหนะ และ 3). สิ่งแวดล้อม รวมทั้งรูปแบบของการเกิดอุบัติเหตุที่มีความเสี่ยงจากสื่อต่างๆ เช่น วิดีโอ ภาพ จากนั้นให้กลุ่มทำการถ่ายทอดประสบการณ์ (Sharing experience) และอภิปรายกลุ่ม (Group discussion)

2. สาธิตการช่วยฟื้นคืนชีพแก่นักเรียนโดยทีมกู้ชีพ มวล

3. การตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ที่มีการดัดแปลง

4. การดูงานกรณีศึกษาของผู้ประสบเหตุอุบัติเหตุประเภทต่างๆ (Education for drivers :RED theories) ในตีอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลท่าศาลาโดยแยกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1). นักเรียนที่เคยได้รับอุบัติเหตุทั้งในรูปแบบของผู้ขับและผู้ซ้อนจักรยานยนต์ จำนวน 1 ชั่วโมง และ 2). บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง จำนวน 1 ชั่วโมง

3. หลังจากกิจกรรมที่ 1 และ 2 แล้ว จะมีตัวแทนของโรงพยาบาลทำศานานำนักเรียนที่เคยได้รับอุบัติเหตุทั้งในรูปแบบของผู้ขับและผู้ซ้อนจักรยานยนต์ และบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง เยี่ยมชมเส้นทางของผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุเริ่มตั้งแต่ตีผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตีผู้ป่วยใน จนถึงห้องเก็บศพโรงพยาบาลทำศานาโดยใช้เวลาจำนวน 1 ชั่วโมง (กรณีไม่มี case ในช่วงเวลานั้นอาจปรับเปลี่ยนกิจกรรมเป็นการเรียนรู้จากภาพหรือวิดีโอที่ได้มีการบันทึกไว้ล่วงหน้าโดยคณะผู้วิจัย

9. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ

หัวหน้าโครงการวิจัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ ไชยวงศ์)